

TALLINN
Pilvede värvid
22. september

Üks Eesti perekond ajaloo keeristuultes. Õhus on perestroikat. Kaarel ja Ell, kes elavad endises lihtsuses ja hubasuses maal mereäärses majas, muretsevad oma tütre Lagle pärast, kes on punkar – äkiline ja mässumeelne – ning januneb kitsaste koduseinte vahelt välja vabadusse ja unistab idüllilisest tulevikust kodumaal. Ent juba sõber Maks lööb Lagle unelmatesse mõra, kui jätab ta rasedana maha, ilmselt huvitumata tõsisest suhtest. Ja läinud ta ongi. Perepoeg Kalev, kes kuulub parteisse, nagu ka tema naine Maria, kes on välismaalt sisserännanud, tahavad talu pidada ja majandada. Kuid kariloomade ja aiasaadustega silmitsi seistes raugab Kalevi hoog ruttu. Pidev puhkus ja kihk kiire raha järele hävitavad head kavatsused. Kaarel ja Ell üritavad tüdrit ja poega meeletult kinni pidada. Kuid Laglet tõmbab Rootsi poole, kus elu on kergem ja väljavaateid rohkem. Laglel on hea töökoht, tema poeg kasvab üles Rootsis ja räägib veel vaid rootsi keelt. Kalev kaotab raha hukatuslikus ettevõtluses. Vanemad ohverdavad perereliikvia, kuid asjatult. Esivanemate majast on nad ilma. Kodututena istuvad nad lõpuks oma kohvrite otsas.

Rasmus Puur, kel vanust veel alla 30, sünnilt eestlane ja kelle esimene ooper „Pilvede värvid” esietendus äsja Tallinnas, on saanud hakkama muljetavaldava ja küpse teosega, mis põhineb Jaan Kruusvalli samanimelisel näidendil, mille järgi **Laur Lomper** on loonud libreto. Lavastusest paiskuvad publikuni kodumaal valitsev leegitsev üksmeel ja üleskutsed mitte loobuda vastutusest, mida tänulikult tunnustatakse nii mõnegi vaheaplausega. Puur hoidub siiski mistahes labasustest, suutes poliit- ja humanitaarprobleemid lavakõlbulikuks seada vägagi diferentseeritud vaatenurga all. Tõsiasi on, et Eesti rahvastik oma 1,3 miljoni elanikuga on stagneerumas. Noored väljaõppinud eestlased lahkuvad riigist. Kas nad ei peaks pigem jääma ja riiki edendama?! Otsuseni jõudmisel ei saa endale lubada väikseimatki viga. Puur laseb arvamusel kujundada vaatajal endal, kuigi tüki lõpp annab vähe lootust.

Ooperi esimestes taktides on džässielemente, mis tõmbavad vaataja kiiresti tegevustikuga kaasa. Filmimuusika on siinkohal Puuri keel: otsene, kaasakiskuv, muusikalilaadne. Imeliselt on integreeritud koorid (**Elmo Tiisvald**). Dirigent **Lauri Sirp** on oskuslikult kokku pandud ühtse ooperiorkesteriga täiesti ühel lainel, olles kohati küll lauljate kahjuks liialt hoogne, nii et viimased ei saa end – küll harva, aga siiski – alati maksma panna. Osatäitjad on igal juhul tipptasemel: **Janne Ševtšenko** lummas sopran on Laglena nüansirikas ja mänguline; liigutav metsosopran **Helen Lokuta** Ellina; samuti bariton **Jassi Zahharov** Kaarlina ja tenor **Mati Turi** Kalevina, nimetades vaid mõningaid. Lavakujunduses on esile toodud Eesti lipu sinine ja valge (tagaplaanil on videosein sinitaeva ja valgete pilvedega), samuti must (pöördlava) kui optiline pidepunkt, mis kõik toetavad **Roman Baskini** tundlikku lavastust. Vaatamata sentimentaalsusele, mis siiski aeg-ajalt üles kerkib, on põnev etendus igati veenev. Ligi kahetunnise etenduse järel tõusis publik püsti, tänades heliloojat ja artiste kestvate ovatsioonidega.